

Dvadeset i pet godina muziciranja petroviskih Kopriva

Foto: LASZLO BUKI

8. i 9. stranica

V. Parlamentarni susret

5. stranica

Plesni krug „Šugavica“

6. stranica

Tamo gdje Učka susreće more

10. stranica

Razgovor

Na ulazu broj trinaest u imponantni Parlament čekali su odvažno predstavnici različitih narodnosti. Vjetar je razbarušivao isfenirane frizure, poneki se otkopčani sako zavijorio, zlatni lančići zasjali su na zubatom suncu, a proljetne cipele na petu zakoračile su kroz detektorski ulaz. Nije se dugo čekalo. Primivši magnetske kartice koje su melodijom otvorile posljednji ulaz, našli smo se unutra.

Unutra uskoro počinje važno događanje, tzv. V. Parlamentarni susret upravitelja narodnosnih samouprava i narodnosnih institucija. Uspinjući se stubištima prekrivenim crvenim tepisima ispod unutarnjih veličanstvenih svodova sve se činilo manjim. Što se do maloprije vani činilo kao mnoštvo ljudi, sad mi se unutra činilo samo kao šačica.

Bilo je bespotrebno pitati gospođu s popisom gostiju tko je od hrvatskih predstavnika ovdje – ne samo jer nije znala odgovor nego jer sam, napravivši nekoliko koraka, izdaleka prepoznala koga sam tražila. Prepoznala sam ih po osmijesima. Prepoznali smo se osmijesima.

Za visokim stolićem stajale su ravnateljice hrvatskih škola u Mađarskoj koje su stigle zorom iz raznih krajeva Mađarske – iz Sambotela, Santova, Pečuha. Njihovo ispijanje jutarnje kave podsjećalo je na toplinu ispijanja kave u obiteljskom domu u kojem se vodi povjerljiv razgovor „među svojima“. Bio je to razgovor istomišljenika, sudionika iste egzistencije koji imaju iste ciljeve i isti osjećaj pripadnosti. Gdje se i u tišini razumiju neizgovorene riječi. I na daljinu oni su povezani, ali ništa se ne može usporediti sa sastankom uživo, radošću izmjene sličnih iskustava i mišljenja, s razgovorom.

Sjedeći u polukrugu dvorane Gornjeg doma Parlamenta, mnogo nepoznatoga nije se čulo. Važno je bilo biti tamo. Prisustvovati. Još je važniji bio taj naš sastanak, razgovor „među svojima“.

Razgovor.

Kršul

GLASNIKOV TJEDAN

„Trinaest zakonom priznatih narodnosti prema brojkama iz popisa stanovništva iz 2022. godine može inicirati utemeljenje ukupno 2722 mjesne narodnosne samouprave, 68 županijskih/glavnogradskih (teritorijalnih) samouprava i 13 državnih narodnosnih samouprava.“

Prema podacima Državnog izbornog povjerenstva o broju registriranih narodnosnih birača od 24. travnja u narodnosnim biračkim popisima najviše je pripadnika romske narodnosti, 203 343. Na romskom biračkom popisu 13. ožujka, na dan raspisivanja narodnosnih izbora koji će se održati 9. lipnja, bilo je 197 579 birača. Slijede Nijemci s 53 062 birača (13. ožujka bilo ih je 52 437) pa Slovaci s 11 445 registriranih birača, Hrvati s 10 774 registrirana birača (13. ožujka bilo ih je 10 568). To su po broju pripadnika narodnosne zajednice, od zakonom priznatih trinaest, veće zajednice. Peti su po broju registriranih birača Rumunji (6874), slijede Rusini (4039), Poljaci (3278), Armeni (2934), Grci (2757), Srbi (2253), Ukrajinici (1801), Bugari (1337), Slovenci (820). Na navedeni dan ukupno je u narodnosnim biračkim popisima registrirano 304 717 narodnosnih birača.

Trinaest zakonom priznatih narodnosti prema brojkama iz popisa stanovništva iz 2022. godine može inicirati utemeljenje ukupno 2722 mjesne narodnosne samouprave, 68 županijskih/glavnogradskih (teritorijalnih) samouprava i 13 državnih narodnosnih samouprava. Među njima Hrvati u Mađarskoj mogu inicirati utemeljenje 137 mjesnih hrvatskih narodnosnih samouprava, sedam županijskih/glavnogradskih (teritorijalnih) i jednu državnu narodnosnu samoupravu.

Kao što sam gore napisala, u hrvatskom biračkom popisu za izbor državne samouprave, što je jedna „izborna jedinica“, trenutno su 10 774 registrirana birača. Zavirimo malo u brojke županijskih/glavnogradskih registra hrvatskih birača. Takvih je sedam.

U Baranjskoj županiji dosad je registrirano 3169 birača i oni mogu glasati za državnu listu i za listu na kojoj su imena budućih zastupnika Hrvatske samouprave Baranjske županije. Napomenimo kako je u Baranjskoj županiji moguće inicirati utemeljenje hrvatske mjesne samouprave u 36 naselja. Najviše je registriranih birača u ovim naseljima: Pečuh (462), Martinci (418), Mohač (198), Salanta (176), Šeljini (165), Starin (136), Harkanj (89), Vršenda (87)...

U glavnogradskom hrvatskom biračkom popisu ukupno je 425 birača. U Budimpešti se mogu utemeljiti 22 kvartovske samouprave, a najviše je registriranih birača u XVIII. kvartu (52), zatim XV. (41), XVI. (35), XI. (35), XIII. (34), XXII. (29)...

U Bačko-kiškunskoj županiji dosad je registrirana 1282 birača, a u županiji se može utemeljiti 16 mjesnih hrvatskih samouprava. Najviše registriranih birača u ovim je naseljima: Dušnok (242), Baja (154), Bačin (148), Santovo (114), Aljmaš (104)...

U Đurško-mošonsko-šopronskoj županiji u hrvatskom su biračkom popisu 1263 birača, a hrvatske mjesne samouprave mogu se utemeljiti u deset naselja. Najviše je registriranih birača u Koljnofu (378), Bizonji (216), Kemlji (172), Undi (113), Šopronu (100)...

U Šomođskoj županiji u hrvatskom je biračkom popisu 826 birača, a može se utemeljiti 14 mjesnih hrvatskih samouprava. Prema broju registriranih birača u toj županiji prednjače Barča (141), zatim Lukovišće (88), Potonja (76), Novo Selo (73), Daranj (60), Bojevo (56)...

U Željeznoj županiji u hrvatskom su biračkom popisu 1704 registrirana birača, a u županiji se može utemeljiti 11 mjesnih hrvatskih samouprava. Najviše je birača u sljedećim naseljima: Petrovo Selo (385), Hrvatski Židan (309), Sambotel (231), Kiseg (151), Prisika (144)...

U Zalskoj županiji dosad je registrirano 1328 birača. U toj županiji moguće je inicirati utemeljenje hrvatske mjesne samouprave u 14 naselja. Najviše registriranih birača u ovim je naseljima: Sumarton (238), Velika Kaniža (184), Kerestur (161), Serdahel (153), Mlinarci (110), Pustara (92)...

Prema podacima Državnog izbornog povjerenstva dosad je svoju namjeru sudjelovanja na narodnosnim izborima najavilo pet hrvatskih kandidacijskih organizacija (udruga). Biračko pravo uvjetovano je prijamom u registar narodnosnih hrvatskih birača najkasnije 31. svibnja 2024. godine u 16 sati.

Branka Pavić Blažetin

Europarlamentarni, lokalni i narodnosni izbori u Mađarskoj 9. lipnja 2024. godine

Predsjednik Mađarske dr. Tamás Sulyok 12. ožujka 2024. godine raspisao je izbore za Europski parlament odnosno za opće izbore načelnika i zastupnike mjesnih vijeća za 9. lipnja 2024. godine. Nacionalno izborno povjerenstvo (mađ. NVB) u zadanom zakonskom roku za isti dan, 9. lipnja 2024., raspisalo je i izbore za zastupnike mjesnih, područnih (županijskih i glavnogradskih) i državnih narodnosnih samouprava. Odlukom o raspisivanju narodnosnih izbora Nacionalno izborno povjerenstvo u prilogu odluke utvrdilo je po narodnosti i područnoj podjeli (mjesnoj, županijskoj, glavnogradskoj i državnoj) broj registriranih birača, broj preporuka potrebnih za prijavu na izbore i broj zastupnika koji se bira.

Narodnosni izbori 2024. u Mađarskoj

BIRAČKO PRAVO uvjetovano je prijmom u registar narodnosnih birača najkasnije do 31. svibnja 2024. godine u 16 sati. Biračko pravo imaju mađarski državljani s mjestom prebivališta u Mađarskoj i s biračkim pravom na općim izborima za načelnike i

zastupnike mjesnih samouprava koji najkasnije do 16 sati 31. svibnja 2024. podnesu ili su podnijeli zahtjev za prijam u registar narodnosnih birača. Do navedenog se datuma može podnijeti i zahtjev za brisanje iz registra. Upis u registar neophodan je i za one koji se žele kandidirati na izborima za mjesne, područne (županijske i glavnogradske) i državne narodnosne samouprave. Birač može biti kandidat samo ako je u trenutku podnošenja zahtjeva za obrazac preporuka, odnosno pri podnošenju liste, već upisan u središnji registar.

PRIJAVA U REGISTAR NARODNOSNIH BIRAČA

Zahtjev za prijam u registar narodnosnih birača podnosi se:

1. elektronički – uz elektroničku identifikaciju na personaliziranoj administrativnoj platformi dostupnoj na mrežnoj stranici www.magyarorszag.hu
2. osobno ili putem opunomoćenika u bilo kojem mjesnom izbornom uredu (u načelničkom uredu danog mje-

sta) odnosno na obrascu dostupnom na mrežnoj stranici www.valasztas.hu.

O zahtjevu odlučuje Državni izborni ured u postupku automatskog odlučivanja. U prijavi za upis u registar birač mora dati izjavu o tome kojoj narodnosti pripada. U prijavi može zatražiti upis u registar:

- samo za izbore za mjesnu samoupravu – u tom slučaju može sudjelovati samo na izborima za narodnosne samouprave i kandidirati se kao narodnosni kandidat na izborima za mjesnu samoupravu
- za izbore za mjesnu samoupravu i parlamentarne izbore – u tom slučaju na parlamentarnim izborima (uz pojedinačnog kandidata) može glasovati za narodnosnu, ali ne i za stranačku listu.

PRIJAVA U REGISTAR, BRISANJE IZ REGISTRA BIRAČA ZA VEĆ RASPISANE IZBORE

Bilo kad može se registrirati ili tražiti brisanje iz registra, ali najkasnije 31. svibnja. Registracija za već raspisane izbore (9. lipnja 2024.) vrijedi samo ako je zahtjev za prijam u registar predan najkasnije devet dana prije izbora, dakle do 31. svibnja 2024. u 16 sati. Brisanje iz registra birača za već raspisane izbore vrijedi samo ako molba stigne najkasnije dva dana prije izbora, do 7. lipnja 2024. u 10 sati (putem opunomoćenika najkasnije četiri dana prije izbora, do 5. lipnja 2024. u 16 sati).

Pripremio: S. B.

IZBORI 2024.

Izborna promidžba i prikupljanje preporuka

Izborna promidžba za europarlamentarne izbore odnosno za izbore načelnika i članova vijeća mjesnih te narodnosnih samouprava, koji će se održati 9. lipnja 2024. godine, počela je 20. travnja. To je ujedno bio i dan od kojeg se mogu preuzeti obrasci za prikupljanje preporuka. Preporuke se mogu prikupljati između 20. travnja i 6. svibnja 2024. godine, a predati se moraju najkasnije do 6. svibnja 2024. godine u 16 sati.

Donesena odluka o potpori narodnosnim kampovima u 2024. godini

Na temelju odobrenja Državnog tajništva za crkvene i nacionalne odnose Ureda predsjednika Vlade Fond „Gábor Bethlen“ donio je odluku o proračunu potpore za bugarske, grčke, hrvatske, poljske, njemačke, armenske, rumunjske, rusinske, srpske, slovačke, slovenske i ukrajinske narodno-sne kampove za 2024. godinu.

- Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom Miroslava Krleže, Pečuh: Hrvatski kamp jezika i kulture za srednjoškolce 2024. – 2 000 000 Ft
- Hrvatska samouprava Zalske županije: Kamp folklorne glazbe – 1 000 000 Ft
- Hrvatska samouprava Šikološa: Kamp folklor – 300 000 Ft
- Osnovna škola i čuvarnica Mihovila Nakovića, Koljnof: Kamp „Živjeti našu hrvatsku duhovnost kroz likove naših velikana i svetaca“ – 600 000 Ft
- Vjersko-kulturna zajednica hrvatske katoličke mladeži, Hrvatski Židan: Šumski kamp hrvatske katoličke mladeži – 1 100 000 Ft
- Hrvatska samouprava Petrova Sela: Kamp „Hrvatska tradicija, vrijednosti i zajednica“ – 300 000 Ft
- Hrvatska samouprava Pogana: Hrvatski kamp očuvanja tradicije 2024. – 300 000 Ft.

Kršul

Odobrena je potpora sljedećim hrvatskim kampovima:

- Hrvatski vrtić i osnovna škola „Mate Meršić Miloradić“, Sambotel: Hrvatski jezični kamp – 2 000 000 Ft
- Hrvatski vrtić i osnovna škola „Mate Meršić Miloradić“, Sambotel: Hrvatski Miloradić kamp – 300 000 Ft
- Hrvatska samouprava Mohač: Hrvatski jezični kamp – 600 000 Ft
- Kulturno-prosvjetni centar i odmaralište Hrvata u Mađarskoj, Budimpešta: Hrvatski jezični kamp – 2 300 000 Ft
- Kulturno društvo „Tanac“, Pečuh: Hrvatski jezični i plesni kamp u Kukinju – 400 000 Ft
- Kulturni centar bačkih Hrvata, Baja: Hrvatski znanstveni kamp 2024. – 2 000 000 Ft
- Hrvatska državna samouprava: Hrvatski jezični kamp 2024. – 2 000 000 Ft
- Zbirka sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj: Hrvatski kamp katoličke vjere 2024. – 1 300 000 Ft
- Hrvatska samouprava Šomođske županije: Hrvatski jezični kamp 2024. – 500 000 Ft
- Hrvatska samouprava Udvara: Ljetni kamp čuvara tradicije – 300 000 Ft
- Hrvatsko kulturno-prosvjetni zavod „Stipan Blažetin“: Hrvatski znanstveni kamp 2024. – 1 900 000 Ft
- Hrvatska samouprava Pustare: Kamp hrvatske kulture i tradicije – 300 000 Ft
- Hrvatska državna samouprava: Hrvatski jezični kamp na otoku Pagu – 2 000 000 Ft
- Hrvatski vrtić, osnovna škola i učenički dom „Santovo“: Hrvatski čitalački kamp 2024. – 2 000 000 Ft
- Hrvatski kulturni i sportski centar „Josip Gujaš Džuretin“: Hrvatski jezični kamp – 2 000 000 Ft
- Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom Miroslava Krleže, Pečuh: Hrvatski kamp jezika i kulture 2024. – 2 000 000 Ft

POZIVNICA

Na kraju izbornog ciklusa od 2019. do 2024. g.
Hrvatska samouprava Staroga Budima – Bekašmeđera
poziva Vas i Vašu obitelj

NA POKLON KONCERT
„LETEĆE RUKE“

NASTUPAJU UMJETNICI:

Zoltán Orosz

umjetnik harmonike, dobitnik nagrada Artisjus i eMeRTon

Kornél Horváth

udaraljkaš, dobitnik nagrada Kossuth i Prima

OTTHONUNK
ÓBUDA
BÉKÁSMEZŐ

PROGRAM ĆE SE ODRŽATI:
18. SVIBNJA 2024. GODINE (U SUBOTU) U 16 SATI

MJESTO:
SVEĀANA DVORANA ÓBUDAI TÁRSASKÖR
 1036 Budimpešta (Stari Budim), Ulica Kiskorona 7.

Pozivnica je namijenjena kao poklon, zauzvrat molimo što bržu registraciju kako bismo je potvrdili! E-mail: obudaihorvatok@gmail.com

V. Parlamentarni susret upravitelja narodnosnih samouprava i narodnosnih institucija

U dvorani Gornjeg doma Parlamenta 12. travnja održan je peti susret ravnatelja narodnosnih ustanova javnog obrazovanja kojima upravljaju mjesne narodnosne samouprave, čiji su zastupnici također bili na sastanku jer se promjene i pozitivni iskoraci posljednjih godina tiču i njih.

Sudionike je pozdravio državni tajnik za vjerske i narodnosne odnose pri Uredu premijera Miklós Soltész, koji je istaknuo: „Do 2010. državne su samouprave preuzele 12 institucija, sad ih u održavanju imaju 106. Oko 20 000 djece pohađa narodnosne vrtiće, osnovne i srednje škole.“ Prisutne je pozdravila i Erzsébet Hollerné Racsó, predsjednica Saveza državnih samouprava.

Događanju su nazočili glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga, predsjednik HDS-a Ivan Gugan, ravnateljica Hrvatskog vrtića i osnovne škole „Mate Meršić Miloradić“ iz Sambotela Edita Horvat-Pauković, ravnateljica Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma „Santovo“ Marija Žužić Kovač, ravnateljica Hrvatskog vrtića,

Edita Horvat-Pauković, Marija Žužić Kovač, Rita Magyar i Janja Živković-Mandić

Državni tajnik za vjerske i narodnosne odnose pri Uredu premijera Miklós Soltész

osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleže Janja Živković-Mandić i njezina zamjenica Rita Magyar te voditeljica ekonomata ureda HDS-a Kristina Kraner.

Državni tajnik za javno obrazovanje Ministarstva unutarnjih poslova Zoltán Maruzsa, govoreći o povećanju prosvjetnih plaća, zahvalio je zainteresiranima na strpljenju i istaknuo kako je bilo mnogo borbi, ali „došli smo do iskoraka“. Od početka ove godine prosječna plaća učitelja iznosi 672 000 forinti, a sljedeće će godine iznositi 800 000 forinti.

Državni tajnik za vjerske i narodnosne odnose pri Uredu premijera Miklós Soltész rekao je kako Vlada podupire narodnosno obrazovanje u Mađarskoj stipendijama, naknadama za režije i ulaganjima, kako se

s povećanjem broja djece povećao i broj djelatnika u narodnosnim ustanovama. Tomu su pridonijele i pedagoške narodnosne stipendije, koje je dobilo 846 osoba u iznosu od više od milijardu forinti. Od 2010. godine 158 narodnosnih javnih obrazovnih institucija u 120 naselja dobilo je ukupno 26 milijardi forinti subvencija za ulaganja, renoviranje i kupnju opreme. Prethodno su institucije dobile 1,7 milijardi forinti za režijske naknade, a ove godine 920 milijuna forinti potpore. Nakon nedavne Vladine odluke energetska obnova može započeti u 54 institucije, i to tijekom ljeta uz subvenciju od 800 000 forinti do 2 milijuna forinti za svaku pojedinu instituciju, što je ukupno više od pola milijarde forinti.

U razgovoru nakon V. Parlamentarnog susreta upravitelja narodnosnih samouprava i narodnosnih institucija ravnateljica Hrvatskog vrtića i osnovne škole „Mate Meršić Miloradić“ iz Sambotela Edita Horvat-Pauković rekla nam je svoje dojmove. Bilo joj je drago čuti o stipendiji jer je i sama uključena u tu priču i ima kolegice koje će dobiti narodnosnu stipendiju, a kako je natječaj bio u tijeku, mjesecima se čekalo na rezultate. Sustav narodnosnih škola i zakoni poznati su joj s obzirom na to da je ravnateljica 20 godina te savjetnica i nadzornica u hrvatskim školama. Ravnateljica Horvat-Pauković smatra da je stipendija velika pomoć jer su studenti dosad morali putovati i boraviti u svojem trošku kad su, primjerice, putovali na visoku školu u Baji. U pogledu plana Hrvatskog vrtića i osnovne škole „Mate Meršić Miloradić“ iz Sambotela ravnateljica otkriva da je u tijeku modificiranje osnivačkog dokumenta koji mora biti gotov do svibnja kako bi od rujna 2025. godine počeli nastavu u gimnaziji te ističe: „To je velik korak u povijesti naše škole, koja ove godine slavi petu obljetnicu svoje samostalnosti. U posljednjih se pet godina puno toga promijenilo u nastavi. Zakoni se modificiraju (neki pripomažu boljem radu, a neki nisu popularni), ali glavni je cilj čuvati našu narodnosnu nastavu, naš jezik te identitet – što nam je i zakonom omogućeno.“

Kršul

Kulturna udruga „Plesni krug Šugavica” slavi 15. rođendan

Plesni krug „Šugavica” osnovan je 2009. godine, a slijedeći ciljeve postavljene osnivačkim dokumentom, od registracije udruge do danas djeluje pod nazivom Kulturna udruga „Plesni krug Šugavica”. Pokretač Kruga, danas dopredsjednik Udruge Jozo Sigečan, već petnaest godina neumorno radi na okupljanju ljubitelja narodnih plesova i glazbe južnoslavenskih naroda – Hrvata, Srba i drugih (s posebnim naglaskom na njegovanje tradicije bunjevačkih Hrvata). Svaki drugi tjedan organiziraju redovite plesačnice petkom na kojima se okuplja 80 – 100 sudionika iz Baje i okolnih naselja. Udruga će ove godine proslaviti 15 godina kontinuiranog rada, a 3. svibnja u povodu okruglog rođendana priredit će jubilarnu plesačnicu u bajskej gostionici „Malom” za koju su ulaznice već odavno rasprodane. Za dobro raspoloženje pobrinut će se članovi Orkestra „Selo” i njihovi gosti.

O petnaestogodišnjem djelovanju te obilježavanju 15. obljetnice Udruge ukratko su nas obavijestili predsjednica Judit Siska Keglevich i dopredsjednik Jozo Sigečan.

Kako uz ostalo ističu, Udruga od svojeg osnutka najvažnijom zadaćom smatra okupljanje pripadnika hrvatske i srpske narodnosti grada Baje i okolnih naselja te njihovih simpatizera, ljubitelja narodnog plesa i glazbe južnoslavenskih naroda – s posebnim naglaskom na tradiciju bunjevačkih Hrvata.

Uz brojne uspješne programe Udruga se zalaže za okupljanje i jačanje zajednice koju povezuje plesna i glazbena tradicija južnoslavenskih naroda. Glavnim ciljem svojeg djelovanja smatraju očuvanje narodnosne tradicije, njegovanje i prenošenje kulturnih vrijednosti.

Na plesačnicama petkom okuplja se mnogo sudionika

Marko Keglevich poučava plesove

Proteklih 15 godina zorno pokazuje da je Udruga vrlo uspješno obavljala svoj rad jer od početnih 20 – 30 ljudi 2009. godine članstvo je u međuvremenu poraslo na oko 150 ljudi koji redovito posjećuju njihove besplatne plesačnice.

Sa zadovoljstvom ističu da su njihove besplatne plesačnice jedinstvene u Mađarskoj. Njihova plesna događanja održavaju se redovito svakog drugog tjedna u OŠ „Šugavica” na bajskom Dolnjaku, a na njima obično sudjeluje oko 100 ljubitelja

narodnog plesa i glazbe južnoslavenskih naroda. Kad imaju pozvane goste, priznate koreografe, orkestre iz Baje ili drugih krajeva Mađarske, broj sudionika prelazi i brojku od 150. Plesačnice ne posjećuju samo ljudi iz Baje nego dolaze i iz Pečuha, Mohača, Budimpešte, Aljmaša i drugih okolnih naselja. Može se kazati kako su u bajskim bojama, njegujući plesnu tradiciju južnoslavenskih naroda, u ovih 15 godina stekli državni ugled. Rođendani, berbene zabave, završne godišnje plesačnice i plesačnice uz živu glazbu te ljetne plesačnice na otvorenom u okviru plesačnice „Ples naroda” u Baji, koja se priređuje od 2012. godine, znaju okupiti tristotinjak sudionika iz Baje i okolnih naselja te iz drugih krajeva Mađarske, pa čak i iz inozemstva.

Mogu se pohvaliti s petnaestogodišnjom uspješnom djelatnošću te znatnim povećanjem članstva i broja priredaba, ali su radi toga trebali pronaći i osigurati financijske okvire za svoj rad. Uvidjevši da nema druge mogućnosti, vodstvo Udruge odlučilo je da će financijska sredstva traži-

ti preko natječaja. Tako su od 2015. godine podnijeli 80 prijava raznim organizacijama od kojih je bilo 40-ak uspješnih. Osvajali su potpore u rasponu od 50 tisuća do 2,5 milijuna forinti. Uz te potpore, koje su većinom dobili preko državnih natječaja za kulturne sadržaje, primili su i potporu Mjesne samouprave Baje odnosno gradske i županijske hrvatske samouprave. Programi Udruge redovito se oglašavaju na njihovu Facebook profilu. Svojim entuzijazmom, brojnošću članstva i redovitošću svojih plesačnica postali su nezaobilaznim dijelom kulturnog života grada Baje, čime prenose dobar glas o Baji i lokalnoj zajednici. Velik udio u obogaćivanju kulturnog života grada ostvarili su iniciranjem ljetne plesačnice na otvorenom pod nazivom „Ples naroda”. Nisu izostala ni javna priznanja. Plesni krug „Šugavica” 2012. godine primio je Nagradu za kulturu grada Baje, a pokretač Kruga, danas dopredsjednik Udruge Jozo Sigečan 2014. godine primio je županijsko Odličje za razvoj zajednice.

S. B.

NATJECANJE U KAZIVANJU STIHOVA I PROZE U KRLEŽI

Školsko natjecanje u kazivanju stihova i proze za sve učenike Obrazovnog centra Miroslava Krleže (od 1. razreda osnovne škole do 4. razreda gimnazije) održano je u sklopu Dana hrvatskoga jezika. Natjecanje se odvijalo dva dana – 12. ožujka natjecali su se učenici osnovne škole, a 13. ožujka učenici gimnazijskih razreda.

Učenici nižih razreda osnovne škole

Kako nam je rekla profesorica odgovorna za ovogodišnje Dane hrvatskoga jezika Gabi Kohuth, natjecanje u kazivanju stihova i proze jedno je od najistaknutijih događanja u školi. Nakon prednatjecanja u razredima najbolji se ogledaju na školskom natjecanju, a najbolji sa školskog natjecanja sudjeluju i brane boje svoje škole na Croatia-di – državnom natjecanju u kazivanju stihova i proze.

Kako je to već uobičajeno, natjecanje se odvijalo u školskoj auli. Osnovnoškolci su se natjecali u šest kategorija, a gimnazijalci u jednoj. Natjecatelje su ocjenjivala dva tročlana ocjenjivačka suda u osnovnoškolskim kategorijama – 1. Anka Polić Bunjevac, Rita Ronta i Valentina Markač, 2. Žanet Vörös, Vesna Velin i Silvester Balić – i dvočlani ocjenjivački sud u kategoriji gimnazijalaca – Dinko Šokčević i Stipan Đurić. Proglašenje rezultata bilo je 13. ožujka.

NAJBOLJI PO KATEGORIJAMA

1. i 2. razred

	ime i prezime	razred	autor pjesme	naslov pjesme
1. mjesto	Milena Ištoković	2. b	Zvonimir Balog	<i>Manekenka</i>
2. mjesto	Niko Ždral	2. b	Marko Ždral	<i>S makom tijesto</i>
3. mjesto	Mirna Aisa Bóhm	2. a	Jasmina Mesarić	<i>Anina želja</i>
4. mjesto	Branimir Bošnjak	1. a	August Harambašić	<i>Junak</i>

3. i 4. razred

	ime i prezime	razred	autor pjesme	naslov pjesme
1. mjesto	Emma Kovács-Darvas	4. b	Đurđica Gatjal	<i>Baš kao dijete</i>
2. mjesto	Lena Gyermán	3. b	Luko Paljetak	<i>Mačka i glasovi</i>

3. mjesto	Hasan Šabanović	4. a	Marko Dekić	<i>Tko sanjari vazda</i>
4. mjesto	Nimród Zeller-Ádámcsók	3. a	Milan Taritaš	<i>Jutro na dvorištu</i>

5. i 6. razred

	ime i prezime	razred	autor pjesme	naslov pjesme
1. mjesto	Jázmin Török	5.	Zlata Kolarić-Kišur	<i>Pričaj mi, bako</i>
2. mjesto	Miloš Kmezić	5.	Sonja Smolec	<i>Eh da mi je</i>
3. mjesto	Áron Czrnkovic	5.	Grigor Vitez	<i>Jednog jutra u gaju</i>

7. i 8. razred

	ime i prezime	razred	autor pjesme	naslov pjesme
1. mjesto	Bojana Popović	7. b	Marko Dekić Bodoljaš	<i>Naše korijenje</i>
2. mjesto	Liza Amira Monori	7. a	Gustav Krklec	<i>Srebrna cesta</i>
3. mjesto	Paula Berisa	7. b	Gustav Krklec	<i>Crna ruža</i>
4. mjesto	Mira Zsifkó	8.	Marija Vargaj	<i>Kada te netko voli</i>

Gimnazijalci

	ime i prezime	razred	autor pjesme	naslov pjesme
1. mjesto	Emília Sörös	10.	Antun Gustav Matoš	<i>Serenada</i>
2. mjesto	Zara Krausz	9.	Dobriša Cesarić	<i>Balada iz predgrađa</i>
3. mjesto	Míra Mogyorósi	9.	Slavko Mihalić	<i>Ne osvrći se nikad</i>
4. mjesto	Dorina Puskás	10.	Drago Ivanišević	<i>Hrvatska</i>

Dvadeset i pet godina muziciranja – petroviske Koprive

Fenomen ljudi koji su posljednjih pet-šest desetljeća muzicirali u Petrovu Selu zasigurno nadilazi seoske granice. U šali znam reći kako svaki stanovnik našeg Petrova Sela zna svirati ili pjevati. Zaljubljenici u tamburašku glazbu i hrvatsku notu. Iz te sredine izrasli su profesionalni orkestri kao što je i Tamburaški sastav „Koprive“, koji je u 2023. godini imao 40-ak nastupa.

Prijatelji na pozornici

Koprive kažu da je bio Uskrсни ponedjeljak, 5. travnja 1999. godine, kad su imali samostalan cjelovečernji koncert u Petrovu Selu i kako im taj nadnevak služi za računanje utemeljenja orkestra i početka rada. U tom prvom sastavu Kopriva bili su Miki, Andraš (Babek), Petar, Miki (Mizo), Emil i Rajmund (Flami). Već su se sljedeće godine malo pomladili, sastavu se priključio i Robert (Miška), koji je iz HOŠIG-a donio nove vibracije. Svirku su u HOŠIG-u usavršili i Miki i Andraš, koji su se potom školovali na zagrebačkom sveučilištu.

U međuvremenu sastavu su se pridružili Dušan i Jandre. Od 2011. godine sastav djeluje pod imenom Koprive i iste godine izdaju svoj prvi samostalni album te postaju sve poznatiji među gradišćanskim Hrvatima i šire. Godine 2020. sastavu se pridružuje Marko iz Hrvatskog Židana. Danas su članovi sastava Miklós Kohuth (kontra), András Handler (berda), Rajmund Filipovits (primaš i pjevač), Róbert Harangozó (tamburaško čelo), Dusán Timár (basprim) i Márkó Steiner (basprim).

Radost sviranja

TRENUTAK ZA PJESMU

Mi smo Gradišćanci

Mi smo Gradišćanci
Na to smo svi gizdavi
Isti jezik znamo
Sestre i brati smo

Ajde, i ti zajači
Skupa smo čuda jači
Iste riči znamo
Prez granic živimo

Od Beča sve do Kermenda
Riči su nam putovnica
Jer one su nam jerbinstvo
Prik nji se mi prepoznamo

Pri nas je sve obrnuto
Ako si gost pazi na to
U godini mi mokri smo
U ljetu se i skijamo

Ovde je kinč zlato, srebro
A s blagom se i igramo
Kod maše mi ne mašemo
Vas žitak nek jačimo

Kad kitice lipo dušu
U lozi se svi izgubu
Po zabavi trudan češ bit
Ako si muž i ne znaš pit

Andrija Handler

Petroviske Koprive

Koprive su 2023. godine imale četrdesetak nastupa. Članovi tamburaškog sastava pripadnici su hrvatske zajednice u Mađarskoj. Još su od djetinjstva usko povezani s narodnom glazbom zapadne Mađarske, gdje i danas žive te ponosno čuvaju bogatu kulturnu baštinu gradišćanskih Hrvata. S vremenom su ih dotakli i drukčiji glazbeni impulsi, pa na svojim koncertima rado kombiniraju novije stilove s narodnim melodijama. Dosad je sastav izdao pet CD albuma: *Gizdav sam da sam Hrvat* (2011.), *Koprive Live* (2013.), *Nazdravlje* (2015.), *Koprive 4* (2018.) i najnoviji *Hvala od srca* (2024.).

hitovi, i hrvatsku glazbu i petroviske note, a imaju i samostalne koncerte koji posljednjih godina pune sambotelsku dvoranu „Agora“ okupljajući više od tisuću ljudi. Koprive pišu tekstove, aranžiraju i izdaju CD albume, imaju koncerte, sviraju zabave i balove. Za 25. godišnjicu izdali su svoj peti album s 20 vlastitih kompozicija pod naslovom „Hvala od srca“. Na njihovu YouTube kanalu dostupan je 61 video (www.youtube.com/user/TsKoprive).

Tekst pjesama na albumu „Hvala od srca“ potpisuje András Handler, a glazbeni aranžman Robert Harangozó. Album je 2023. godine snimljen u tonskom studiju Tome Jankovića u Hrvatskom Jandrofu kao i studiju Dusána Timára.

Koprive su surađivale i surađuju s brojnim pjevačima od kojih su neki i nastupili na jubilarnom sambotelskom koncertu 5. ožujka koji je okupio više od tisuću ljudi. Koprive nastupaju na folklornim i World Music festivalima, gastropredbama i dr.

Osim toga redovito imaju svoje koncerte u Petrovu Selu, susjednim državama, a dva puta bili su na turneji u Sjedinjenim Američkim Državama.

Osim vlastitih skladbi i pjesama iz rodnog kraja na repertoaru su im narodne melodije iz Gradišća i iz ostalih regija Mađarske gdje žive Hrvati odnosno biseri bogate glazbene tradicije Hrvatske i Vojvodine.

Sambotelski koncert trajao je dva i pol sata. Svirali su svoje hitove, hrvatske šlagera i narodne pjesme kao i mađarske hitove. S njima su svirali brojni gosti i bivši članovi sastava: Péter Veszelovits, Emil Temmel, Albert Handler, Miklós Temmel, András Jandre Kovács. Zatim i basbaritoni Tome All Jankovic, Filip Tyran, Palcek Maly, Ruben Dimitri, pa Patrícia Kelemen, Szabina Wágner-Kapitár i Gergő Kirchknopf. Za tehniku su se na sambotelskom koncertu brinuli Péter Schaffer, Gergely Németh, Tibor Németh i Marko Handler.

Branka Pavić Blažetin • Foto: László Büki

Brojna publika

Od djetinjstva se svi poznaju i njeguju jake i prijateljske veze, sastaju se i vježbaju na tjednoj bazi. Za njih je svirka užitak, reći će oni sami, a i njihovi obožavatelji će potvrditi kako Koprive sviraju od srca, sviraju za publiku, ali i za svoju dušu. Nema fešte ni u Austriji ni Mađarskoj ni Slovačkoj gdje ne sviraju i vlastite pjesme, koje su postale veliki

Bogatstvo...

Koprive 5. travnja 1999., na Uskrsni ponedjeljak

„Tamo gdje Učka susreće more“

U organizaciji Veleposlanstva RH u Mađarskoj i Hrvatske samouprave Erzsébetvárosa 15. travnja u Kulturnom centru K11 upriličeno je događanje pod nazivom „Tamo gdje Učka susreće more“. Na tom događanju na različite načine predstavila se Općina Mošćenička Draga. Bilo je to treće predstavljanje Općine Mošćenička Draga pod pokroviteljstvom Veleposlanstva RH u Mađarskoj.

Prisutne su prigodnim govorima pozdravili veleposlanik RH u Mađarskoj Mladen Andrić i predsjednica Hrvatske samouprave Erzsébetvárosa Katica Benčik.

Usljedila je prezentacija načelnika Mošćeničke Drage Riccarda Staraja na engleskom jeziku (s prijevodima na mađarski i hrvatski jezik na projektorskoj tabli). Ovaj projekt objedinio je likovnu i glazbenu umjetnost, gastronomiju i turizam. Kako je u prezentaciji istaknuto, Mošćenička Draga nije samo područje mora i plaža nego spoj planine i mora, Učke i Peruna, Zijavice i Sipara, Trebišća i Mošćenica, slavenske mitologije i primorske tradicije, umjetnosti i povijesti, kulturnog turizma i elegancije Opatijske rivijere.

Nakon prezentacije svečano je otvorena izložba riječkog akademskog slikara Dalibora Laginje pod nazivom „Učka – Perun – More“. Dalibor Laginja diplomirao je slikarstvo na Accademiji delle Belle Arti di Venezia u klasi istaknutog Emilia Vedove, a uz slikarstvo ostvario je i zavidnu karijeru kazališnog scenografa te je dobitnik brojnih prestižnih nagrada. Ova izložba inspirirana je slavenskom mitologijom i prirodom

S veleposlanikom Mladenom Andrićem

mošćeničkog zaleđa, a Laginja često u prvi plan postavlja peruniku, hrvatski nacionalni cvijet.

Posjetitelji su mogli degustirati specijalitet *chefa* iz konobe „Zijavica“ Stivena Vunića. Konoba „Zijavica“ na popisu je pet najboljih hrvatskih restorana, a *chef* Vunić ovaj

je put pripremio dinstanu sipu s pjenom od krumpira i peršinovim uljem. Za predjelo poslužen je domaći kruh i pršut te bijelo vino. Usljedio je koncert sastava Riccardo Staraj & Midnight Blues, čiji je pjevač upravo svestrani načelnik Mošćeničke Drage.

Kršul

HODOČAŠĆE U MEĐUGORJE I POSJET DUBROVNIKU

U organizaciji Hrvatske samouprave Erzsébetvárosa od 4. do 7. travnja održano je hodočašće u Međugorje te posjet Opuzenu, Sarajevu, Dubrovniku i vodopadu Kravice.

Četrdeset i šestero putnika i njihova dva vozača našli su se 4. travnja ispred HOŠIG-a u večernjim satima te krenuli na put. U jutarnjim satima stigli su na prvo odredište, Mostar. Odande su se nakon prijepodnevnog razgledavanja uputili dalje u Međugorje, gdje su otišli do crkve i molili pred kipom BDM ispred crkve sv. Jakova. U programu su bili i uspon na Brdo ukazanja uz molitvu krunice i uspon na brdo Križevac uz molitvu križnog puta. Sljedeći dan skupina je otputovala u Opuzen, gdje su uživali na brodskom izletu te su uz zvuke hrvatske glazbe ručali. Nakon broskog izleta uputili su se u Dubrovnik, gdje su nakon večere razgledavali grad. Sljedeći dan posjetili su slapove Kravice pa nastavili put u Sarajevo, gdje su šetali bazarom. Nakon intenzivnog izleta punog raznovrsnih programa uslijedio je povratak u Budimpeštu.

Predsjednica Hrvatske samouprave Erzsébetvárosa Katica Benčik ispričala je da još od 2000. godine samouprava svake godine organizira takav izlet: jedanput u travnju i dvaput u listopadu, kad je u gore navedeni program uključena i berba mandarina.

Kršul

Na Križevcu

Hrvatsko kazalište Pečuh gostovalo u Baji

Na poziv Kulturnog centra bačkih Hrvata Hrvatsko kazalište Pečuh 16. travnja gostovalo je u Baji s dječjom predstavom „Botaničari”. U Bačkoj palači kulture okupilo se dvjestotinjak djece iz bačkih škola s predmetnom nastavom hrvatskog jezika – iz Aljmaša, Baje (iz Vancage i s Dolnjaka), Bačina, Dušnoka, Gare, Kačmara te vrtića iz Vancage. Gostovanje je ostvareno u organizaciji Kulturnog centra bačkih Hrvata te u suradnji i uz potporu Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije, Hrvatske samouprave Baje, Gradske knjižnice „Endre Ady” te hrvatskih samouprava navedenih naselja. Program je ostvaren uz potporu Vlade Mađarske, odnosno Fonda „Gábor Bethlen” preko natječaja za kulturne sadržaje (NKUL-KP-1-2024/2-000197).

Kako je već prije najavio ravnatelj Kulturnoga centra bačkih Hrvata Mladen Filaković, u okviru programa za djecu hrvatsko kazalište iz Pečuha gostovat će s predstavom „Majstori” u svibnju u Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi i učeničkom domu u Santovu, a u skoroj budućnosti planira se i organizirati posjet bačkih Hrvata Hrvatskom kazalištu Pečuh.

S. B.

SANTOVO – Mjesna samouprava Santova u suradnji s NK-om „Santovo” 1. svibnja priredila je Prvosvibanjsku nogometnu svečanost koja je bila posvećena obilježavanju 50. obljetnice osvajanja Kupa „Szabad Föld”. Cjelodnevni program započeo je nogometnim susretima. Na susretima su sudjelovala djeca iz Santova i susjednog Dautova (Dávod). Od 11 sati slijedili su razni zabavni sadržaji za djecu. U 12 sati u nogometnom šatoru otvorena je izložba o povijesti santovačkog nogometa uz podijski razgovor i prisjećanje na nogometni susret Santovo – Fadd iz 1974. godine, koji se odigrao na isti nadnevak (samo prije 50 godina) na Nacionalnom stadionu u Budimpešti. Taj je susret ujedno i najveći uspjeh santovačkog nogometa i nogometaša. U 14 sati započeo je susret Santova i Fadda, bačko-kiškunske i tolnanske momčadi koje danas igraju u trećoj odnosno drugoj županijskoj nogometnoj ligi, a u 16 sati pak nogometni susret veterana NK-a „Zrinski” iz Martinaca i NK-a „Santovo”, dvaju klubova koji su osvojili Kup „Szabad Föld” – Santovo 1974. i Martinci 1996. godine. Njihovi prvi susreti i druženja počeli su još početkom i sredinom 90-ih godina na Hrvatskom državnom nogometnom kupu u organizaciji Saveza Hrvata u Mađarskoj. Posebno se pamti njihov susret u santovačkom finalu 1994. godine, kad su Martinčani, u dokraja neizvjesnom susretu, nakon velikog preokreta pobijedili domaćine s 3 : 2. U znak sjećanja na spomenute obljetnice 2016. započela je suradnja sad veteranskih momčadi s redovitim godišnjim susretima – za Veliku Gospu u Santovu i za Martinje u Martincima.

S. B.

DUŠNOK – Samouprava Dušnoka 18. i 19. svibnja priredit će već tradicionalnu duhovsku priredbu pod nazivom „Racke Pinkuše”. U okviru dvodnevnog programa u rekreacijskom parku na Bari održat će se cjelodnevni zabavni, kulturni i sportski sadržaji za djecu, mlade i odrasle. Između ostaloga u nedjelju 19. svibnja upriličit će se prijateljski nogometni susret veterana Paksa i Dušnoka s početkom u 17 sati. Zatim slijedi prigodni kulturni program u 18 sati uz sudjelovanje dušnočkih plesnih skupina i zborova – među njima i KUD-a „Biser” i Izvornog hrvatskog pjevačkog zbora. Dan završava balom na otvorenom koji će trajati 22:30 – 03:00, a za publiku će svirati domaći orkestar „Zabavna industrija”.

BAČIN – Hrvatska samouprava Bačina i osnovna škola u Bačinu 26. travnja organizirale su već tradicionalni Prvosvibanjski županijski susret hrvatskih učenika za učenike škola s dvojezičnom i predmetnom nastavom hrvatskog jezika. Na susretu je sudjelovalo 10 – 15 učenika iz svake škole u Bačko-kiškunskoj županiji, tj. iz Aljmaša, Bačina, Baje (Dolnjak i Vancaga), Dušnoka, Gare, Kačmara i Santova. Priredba se ostvarila uz potporu Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije.

Glazbena priča Đurđe Habel s Panonskim tamburaškim orkestrom

Nedavno je u Pečuhu snimano za emisiju „Glazbena priča“, koju uređuje i vodi Đurđa Habel i čiji je snimatelj i montažer Boris Zeljak. Ta emisija emitira se svakoga petka od 20:30 na programu „Klape i tambure“ CMG-ja, a reprize su subotom i ponedjeljkom od 15 sati.

Klape i tambure novi je televizijski program na kojem svaki dan i cijeli dan možete uživati u najvećim klapskim i tamburaškim hitovima. Glazbeni kanal dostupan je preko poveznice <https://cmc.com.hr/program/cmc-tv-stream> te na televizijskim ekranima. Isto tako emisije se mogu pogledati i na YouTube kanalu preko poveznice www.youtube.com/@glazbenaprica.

Đurđa Habel dugogodišnja je urednica i voditeljica te emisije (24 godine) uz emisiju „Tambure“ na Radiju Martin. Kao vrsnoj poznavateljici domaće zabavne glazbe cilj joj je da se što više sluša tamburaška glazba i u Hrvatskoj i izvan domovine gdje god živi hrvatski narod. Tako je i krenula emisija na TV-u. Htjela je da ljudi s prekrasnim tonovima mogu spojiti i sliku onih koji ih proizvode. Panonski tamburaški orkestar iz Pečuha kao i TS „Misija“, čiji su članovi mnogobrojni Hrvati podrijetlom iz Mađarske te žive i rade u Mađarskoj, zaslužili su svu pažnju i to da se njihov repertoar proširi izvan zemlje u kojoj obitavaju. U emisiji snimanoj u Pečuhu sredinom ožujka razgovaralo se o Panonskom tamburaškom orkestru, utemeljenju i djelovanju, repertoaru, putovanjima te koncertima uz sviranje uživo. Glazbeni pedagog, dirigent i magistar glazbe Ivan Draženović iz Valpova te član orkestra Zoltán Vizvári, koji živi u Pečuhu, govorili su o orkestru kroz glazbu. Naglasili

su kako se glazbom širi ljubav, prijateljstvo, sreća i mir na ovom planetu. S tim se složila i urednica i voditeljica emisije Đurđa Habel, koja i sama živi život uz tamburašku glazbu.

Napomenimo kako su gosti Đurđe Habel u ožujku ove godine u emisiji Glazbena priča već bili pečuški Tamburaški sastav „Misija“ i solist iz Subotice Marko Križanović. Bio je to gotovo dvosatni program, a emisija je dostupna na YouTubeu (www.youtube.com/watch?v=iBi4D1K4u1Ye).

Izvor: cmc.com.hr

KAPTOL – Među izvođačima i skladbama koje ćemo čuti na ovogodišnjem festivalu Zlatni glas Zlatne doline, koji je međunarodnog karaktera, i ove godine stručni žiri birat će dvije najbolje skladbe koje će sudjelovati na požeškom festivalu Zlatne žice Slavonije. Festival Zlatni glas Zlatne doline održava se 10. svibnja u Kaptolu. Na festivalu sudjeluju Marko Križanović i Tamburaški sastav „Misija“ iz Pečuha sa skladbom „Naša noć“.

Zlatni glas Zlatne doline međunarodni je festival koji se ove godine održava 49. put. Na festivalu će ljubitelji tamburaške glazbe uživati u 22 skladbe. Festival se održava u sklopu trodnevne manifestacije „Tambura za dušu“. Gosti večeri su Slavonski dukati, koji su posebno za festival skladali jednu pjesmu. Festival počinje u 20:30 u Sportskoj dvorani OŠ Vilima Korajca u Kaptolu. Ulaz je slobodan!

Mala stranica

Zlatan Ádám gimnastičar godine

U sportskoj dvorani grada Pečuha 2. ožujka održana je svečanost dodjele diploma i odličja najuspješnijim sportašima i polaznicima pečuške sportske škole (PSN Zrt. – Pécsi Sportiskola) za rezultate postignute u 2023. godini. Priznanja su dobili i gimnastičari Zlatan Ádám i Lana Csalódi.

Zlatan je učenik 3. razreda Osnovne škole Salanta te pohađa i nastavu hrvatskoga jezika i književnosti. Njegov otac Feri Hrvat je iz Salante, a mama Bea udala se u Salantu. Zlatan ima i brata Dušana, koji pohađa Obrazovni centar Miroslava Krleže i uspješno se bavi džudom. Zlatan je vrlo talentiran dječak koji će svoje gimnastičke sposobnosti, po svemu sudeći, od jeseni razvijati u sportskoj školi u Dunaújvárosu. Na nedavnoj svečanosti u Pečuhu, gdje je udruga PSN Zrt. – Pécsi Sportiskola Tornaszakosztálya (čiji je član i Zlatan) dodijelila priznanja svojim najboljim sportašima, i Zlatanu je uručeno priznanje kao gimnastičaru godine u njegovoj

kategoriji. Zlatan na županijskim i državnim natjecanjima te učeničkim olimpijadama postiže vrhunske rezultate i često osvaja prvo mjesto. Tako je 19. ožujka 2022. na državnoj završnici učeničke olimpijade iz gimnastike u Budimpešti osvojio 1. mjesto i tako u svojoj dobnj skupini postao prvak Mađarske.

U polufinalu učeničke olimpijade u Budimpešti 2023. godine u svojoj kategoriji osvojio je prvo mjesto i plasirao se u finale. U finalu kategorije B prve dobnj skupine, koje je održano 21. ožujka 2023., osvojio je prvo mjesto i zlatnu medalju. Tako je ponovno stekao naslov državnog prvaka. Zlatanov je trener Gábor Markovics.

Ima i drugih talenata hrvatskog podrijetla u pečuškoj sportskoj školi (PSN Zrt. – Pécsi Sportiskola). Uz Zlatana u kategoriji djevojčica vrlo dobre rezultate u svojoj dobnj skupini postiže i mlada gimnastičarka Lana Csalódi (dobna skupina Zsebibaba II).

Deján Divják sportaš godine

Pečušku sportsku školu (PSN Zrt. – Pécsi Sportiskola) pohađaju brojni mladi talenti kojih ima u svim disciplinama. Među njima dosta je njih hrvatskog podrijetla, točnije iz redova Hrvata u Mađarskoj. Ti mladi ljudi ponose se svojim identitetom i govore hrvatski jezik, pa tako i učenik pečuške hrvatske gimnazije Miroslava Krleže Deján Divják. On nosi titulu sportaša godine na državnoj razini u svojoj kategoriji.

U kategoriji momčadskih sportova na državnoj svečanosti održanoj krajem veljače u Budimpešti Državni savez sportskih škola najboljim sportašem u kategoriji momčadskih sportova u 2023. godini izabrao je vaterpolista Dejana Divjaka, člana vaterpolske ekipe pečuške sportske škole (PSN Zrt. – Pécsi Sportiskola), dok je škola po ukupno postignutim rezultatima u 2023. godini proglašena drugom najboljom školom u Mađarskoj. Vaterpolist Deján Divják bio je i član mađarske reprezentacije koja je pobijedila na Europskom prvenstvu U-15, a osvojio je i treće mjesto na Državnom prvenstvu za mlade i četvrto na Državnom prvenstvu za djecu.

Natjecanje u kazivanju stihova

Osnovna škola „Katarina Zrinski“ iz Serdahela svake godine organizira natjecanje u kazivanju stihova i proze na hrvatskome jeziku na kojem se izaberu najuspješniji učenici za državno natjecanje u kazivanju stihova. Natjecanje je ove godine upriličeno 18. ožujka u prostorijama Hrvatskog kulturno-prosvjetnog zavoda „Stipan Blažetin“. Natjecanje je koordinirala ravnateljica Zavoda Zorica Prosenjak Matola, ujedno i učiteljica hrvatskog jezika u serdahelskoj osnovnoj školi, a u stručnom žiriju bile su umirovljene učiteljice Marija Kanižai Prosenjak i Jelica Mihović Adam. Na natjecanju je sudjelovalo 19 učenika iz nižih i viših razreda, a recitali su pjesme hrvatskih autora iz Hrvatske odnosno autora hrvatske književnosti u Mađarskoj. Svatko od sudionika bio je nagrađen, a oni koji su vrlo lijepo recitali i osvojili jedno od prva tri mjesta posebno su nagrađeni.

U kategoriji 1. i 2. razreda prvo mjesto osvojila je Dóra Panker, drugo mjesto Levente Molnár i treće mjesto Anna Süveges i Noémi Svélecz. Posebnu nagradu dobila je Laura Chiappin. U kategoriji 3. i 4. razreda prvo mjesto osvojio je Villő Kovács, drugo mjesto Dóra Faragó i treće mjesto Hunor Marics. U višim razredima, u kategoriji 5. i 6. razreda, prvo mjesto osvojila je Zselyke Csire.

Beta Članice žirija dodjeljuju nagrade

Radionica hrvatskih tradicija

Hrvatski kulturno-prosvjetni zavod „Stipan Blažetin“ organizira razne programe radi njegovanja i očuvanja tradicija. Za fašnik su se u suradnji sa serdahelskom osnovnom školom izrađivale tradicionalne pomurske maske, tzv. fašenki, a kako bi se očuvala tradicija šaranja autentičnih uskrasnih jaja, prije Uskrsa priređena je radionica šaranja pisanica na kojoj su žene iz raznih mjesta predstavile izradu pisanica: Jelica Mihović Adam i Marija Kanižai Prosenjak iz Serdahela te Marija Ciceli-Cseke i Margita Horvat iz Mlinaraca predstavile su način izrade autentičnih pomurskih pisanica. Na radionici su sudjelovala djeca iz serdahelskog dječjeg vrtića i mjesne osnovne škole, a bilo je i interesa odraslih. „Dva su načina na koji su se nekad izrađivale uskrasne pisanice u Pomurju“, ispričala je nazočnima voditeljica Hrvatskog zavoda Zorica Prosenjak Matola. „Jedan je da su se jaja šarala voskom i kičicama, a drugi da su cvijeće ili razne biljke čvrsto zavezali na jaje i tako stavili u boju.“ Ovaj put vježbala se metoda s kičicama i voskom. Ustanova već raspolaže s raznim predmetima koji su potrebni za izradu, pa su svi zainteresirani mogli isprobati šaranja. Sljedeća radionica obuhvaćat će izradu cimera – papirna-

Radionica izrade pisanica u Hrvatskom kulturno-prosvjetnom zavodu „Stipan Blažetin“

tih cvjetova s kojima su nekad kitili majpan ili tzv. ceru (svadbeno drvo). Stari hrvatski običaji postupno se gube iz obitelji, a na organizirani način mnogi ih ponovno uče.

Beta

LETINJA – Gradonačelnik pomorskoga grada Szilárd Farkas i načelnik Općine Donji Kraljevec Miljenko Horvat sastali su se u Letinji kako bi razgovarali o mogućnostima suradnje u sklopu Prekogračničkog programa Interreg Europske unije. Naselja su već i prije ostvarivala zajedničke projekte. Gradonačelnik pomorskoga grada želio bi nastaviti obnovu Dvorca Szapáry i modernizirati kazališnu dvoranu za kulturne programe, a hrvatska strana također razmišlja o obnovi svojih objekata.

KERESTUR – Krajem veljače u Keresturu je puštena u promet nova biciklistička staza koja kroz prekrasan okoliš vodi od Mlinaraca sve do ušća rijeke Mure u Dravu, do Tiloša na nasipu. Projekt je ostvaren u sklopu Programa Mura u cilju razvoja biciklističkog turizma. Dužina je biciklističke staze nešto više od 13 kilometara i ona vodi kroz krajolik na lijevoj obali Mure. Ova investicija omogućuje području da se razvija turizam uz rijeku Muru i da se poveže s vodenim turizmom odnosno nudi mnoge doživljaje ljubiteljima prirode.

KERESTUR – U Keresturu će se ove godine održati manifestacija Susret naselja s nazivom križa. Udruga naselja s križem od milenij-ske godine (2000.) svake godine priređuje susret u drugom naselju s mnoštvom programa. U Keresturu je prije 11 godina bio priređen susret, a ove će se godine u njemu održati ponovno od 11. do 14. srpnja. Vodstvo naselja na čelu s načelnikom Róbertom Polgárom nedavno je sudjelovalo na skupštini udruge kako bi se svi skupa dogovorili oko detalja susreta. Na manifestaciju će stići oko 500 sudionika iz Mađarske i susjednih zemalja. Čelništvo sela želi organizirati takve programe, s kojima će predstaviti hrvatsko-mađarsku kulturu mjesta i prirodno bogatstvo pomorskoga kraja.

FÍCEHAZ – Hrvatski dječji vrtić u Fícehazu 16. ožujka održao je dobrotvorni bal kako bi od prihoda kupili igračke za djecu odnosno organizirali izlet. Prema izvješću voditeljice ustanove Marije Milavec odaziv na bal bio je vrlo lijep. Roditelji su mnogo radili za to da bal bude uspješan. Sav prihod od bala bit će namijenjen za dobrobit malih polaznika ustanove.

KRLEŽINI TALENTI

U sklopu ovogodišnjih prvih Dana hrvatskog jezika – koji su nastali na ideju profesorice Gabi Kohuth te uz svestranu pomoć profesorice Valentine Sabolić kao i drugih kolega, posebice nastavnice glazbenog odgoja Márte Rohonczy – održana je I. Smotra Krležinih talenata. Učenici su se u velikom broju odazvali smotri, a neki su nastupili i sa svojim roditeljima. Smotra se odvijala u dva dijela – posebno za osnovnoškolce i posebno za gimnazijalce. Smotru za gimnazijalce moderirala je profesorica Ana-Rea Jeđud.

Otvarajući smotru moderatorica i profesorica Gabi Kohuth naglasila je: „Velik je broj ljudi s predispozicijom i talentom za pjevanje, govorenje te sviranje i ples, a možda nisu imali mogućnost pokazati što umiju sa svojim darom. Priliku za to imaju sad učenici naše škole koji se amaterski ili profesionalno bave pjevanjem, plesanjem, pričanjem bajki ili sviranjem nekog instrumenta. Svrha je ove smotre svima dati priliku da pokažu svoje vještine iz navedenih kategorija.“

Točka sudionika mogla je trajati najviše pet minuta, a na pozornici su ih čekali mikrofon, matrica i klavir. Osnovna ideja projekta bila je potaknuti učenike na glazbeno-plesne i multimedijske aktivnosti kako bi to doprinijelo ravnoteži njihova cjelovitog razvoja i formiranju glazbenog ukusa. Sudionici smotre pjevali su karaoke, svirali i pjevali, plesali... Donosimo popis izvođača i njihove izvedbe jer su to zaista zaslužili.

Osnovnoškolci

Alina Takaró (5. r.) – Tajči, *Hajde da ludujemo* (karaoke); Lana Gavranović (2. b r.) – *Oj, Javore* (pjevanje); Hanna Haris (2. b r.) – *Kiša pada, trava raste* (karaoke); Biborka Kun (4. a r.) – *Hopa cupa* (izvedba na glasoviru s učiteljem); Olivia Ács Getta (3. b r.) – ples na

Biljana Bende

Severininu izvedbu; Lena Gyermán (3. b r.) – *Boki uči plivati* (pričanje bajke); Nimród Zeller-Ádámcsók (3. a r.) – sviranje frule uz pjevanje pjesme *Ptica kos* i *Breza*; Fanni Fuchs (4. a r.) – Severina, *Ko me tjero* (karaoke); Blanka Orbán (1. a r.) – *Zeko i potočić* (karaoke); Áron Czrnkovic i Áron Kovács (5. r.) – tri narodne hrvatske melodije uz izvedbu na braču (mađ. *basszprím*): *Stari rokoko*, *Divojačko kolo* (bunjevački plesovi) i *Dorata kolo* (ples iz Slavonije); Nataša Lövényi i Lilla Balázs (4. b r.) – ples na Massimovu pjesmu *Moja voda*; Emma Kovács-Darvas (4. b r.) – kazivanje priče; Lilli Fajfer, Nada Sztazics i Mátyás Orbán (4. b r.) – Tajči, *Dvije zvjezdice* (karaoke); Mali orkestar 6.razreda: Máté Fendt

(tamburaško čelo), Oszkár Bolla i Nimród Rác (tamburaški bas / berde), Kende Géryni i Soma Perjás (bugarija / kontra), Anna Pethő (brač), Damjan Végh (samica) uz pratnju profesora instrumentalne glazbe Antuša Vizina – *Narodno staro kolo* i *Todore*; Veszna Böhm i Inez Takács (7. b r.) – Parni valjak, *Uhvati ritam* (karaoke), Puhački orkestar: sestra i brat Ági Jeránt (8. r.) na flauti (mađ. *fuvola*) i Matyi Jeránt (4. a r.) na rogu (mađ. *kürt*) uz pratnju mame Laure Horváth (truba, krilnica / krilni rog i frula) – *Hrvatska narodna glazba*; Brendon Rozsa, Mirna Bom, Regina i Renáta Szigeti, Lena Golyák, Panna Kutas (2. a r.) – *Mejaši, Zorica* (ples i pjevanje).

Gimnazijalci

Ruby Sinkovics i Zara Krausz – Severina, *Generale moj*; Mirna Filákovity – Tereza Kesovija, *Moja posljednja i prva ljubavi*; Míra Proszenyák – Nina Badrić, *Dani i godine*; Bálint Proszenyák uz klavirsku pratnju Mónike Proszenyák – Michel Mangani, *Romanza*; Míra Mogyorósi – Jasna Zlokić, *Skitnica*; Doroti Galó i Marko Bošnjak – *Moli za nas*; Emília Sörös i Petra Matosics uz pratnju Antuša Vizina – *Oj, Savice i Ljubimo se*; Biljana Bende – Danijela Martinović, *Neka mi ne svane*.

Branka Pavić Blažetin

Stipan Kuzma primio Zahvalnicu za Dan Palinovca

U općini Donji Kraljevec 16. ožujka 2024. godine svečano je proslavljen Dan Palinovca ili „Jožefova“ i 29. obljetnica posvećenja kapelice Presvetog Trojstva u Palinovcu. Događanju su osim mještana nazočili i gosti, među njima i Hrvati iz Mađarske.

Program je započeo svetom misom u kapelici Presvetog Trojstva koju je predvodio vlč. Ivica Horvat. Uslijedio je kulturno-umjetnički program u Društvenom domu koji su vodile Sara Sabol i Iva Fileš. Nakon prigodnih pozdravnih govora predsjednik MO-a Palinovec Vladimir Sabol uručio je zahvalnice i plakete. Zahvalnicu za Dan Palinovca primio je i predsjednik budimpeštanske Hrvatske samouprave XV. okruga Stipan Kuzma, čija samouprava njeguje dugogodišnju

suradnju s pobratimskim naseljem Donji Kraljevec. Posebna gošća bila je i gradonačelnica XV. okruga Budimpešte Angéla Cserdiné Németh sa suradnicima, koja je u toj prigodi uputila riječi zahvale zbog odlične suradnje tog budimpeštanskog okruga i općine u Hrvatskoj.

Kulturni program započeli su učenici Područne škole „Palinovec“ uz pjesmu i ples, članovi Udruge mladih „Palinovčan“ izveli su predstavu „Zvonili ste, milostivni?“ u re-

Stipan Kuzma, Vladimir Sabol i Angéla Cserdiné Németh

žiji Ljubice Srpak, a u organizaciji budimpeštanske Hrvatske samouprave XV. okruga i uz potporu gradonačelnice XV. okruga u sklopu kulturnog programa nastupio je i Plesni ansambel „Silaš“ iz Budimpešte.

Kršul

MJESEC HRVATSKE KULTURE U CROATICI

1093 BUDIMPEŠTA
ULICA LÓNYAY 18/B

3. svibnja 2024. petak, 18:00

Gostovanje Vrbničkog kulturnog društva
„Frankopan“ iz Vrbnika, otoka Krka

Predstavlanje i nastup društva

13. svibnja 2024. ponedjeljak, 11:00

Dan hrvatskog tiska – u glavnoj organizaciji
HDS-a

Hrvatski glasnik u Mađarskoj i
Hrvatski glasnik u Bosni i Hercegovini
Predstavljamo HKD Napredak, Tuzla

24. svibnja 2024. petak, 18:00

Predstavlanje knjiga sveučilišne
profesorice Sanje Vulić iz Zagreba

Blago rasutih I.-II. - Jezik Hrvata u dijaspori
Neotuđeni u tuđini - Iz književnosti Hrvata
u manjinskim zajednicama

23. svibnja 2024. četvrtak, 18:00

Projekcija filma "Zemljak" (Countryman)
australskog Hrvata Petera Pecotića

Program u suradnji s Hrvatskom maticom
iseljenika i Veleposlanstvom RH
u Mađarskoj

30. svibnja 2024. četvrtak, 18:00

Predstavlanje monografije
„Iz riznice hrvatske i europske književne
i kulturne baštine“ u povodu 45. obljetnice
upisa povijesne jezgre Dubrovnika na
UNESCO-ov Popis svjetske baštine

Katja Bakija, autorica monografije
Nikša Matić, ravnatelj Doma Marina Držića

24. svibnja 2024. petak, 10:00

Predstava „NOĆ/DAN“
stručne suradnice Centra za kulturu
Trešnjevka, Frane Marije Vulić Vranković

Hrvatski vrtić u Budimpešti
(1144 Budimpešta, Kántorné sétány 1-5.)

2. lipnja 2024. nedjelja

Dan narodnosti na Novom Budimu

Predstavlanje dvojezične knjige
dr. Dinka Šokčevića „Kratka povijest
Hrvata u Mađarskoj“ na mađarskom jeziku

15. svibnja 2024. srijeda, 11:00

Društvo hrvatskih književnika, Zagreb

Predstavlanje knjige Mirka Čurića
„Esterházy Péter halála“

WWW.CROATICA.HU